

รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง แนวทางการผลิตและการพัฒนาครู
ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการผลิต
และการพัฒนาครู วุฒิสภา

เสนอ
เลขาธิการวุฒิสภา

กระทรวงศึกษาธิการ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
กลุ่มพัฒนานโยบาย
๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕

**รายงานผลการพิจารณารายงานศึกษา เรื่อง แนวทางการผลิตและการพัฒนาครู
ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู วุฒิสภา**

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๒๖๑๔ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๕ มอบให้กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหลักรับรายงานและข้อเสนอของรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการผลิตและการพัฒนาครู ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู วุฒิสภา แล้วส่งผลการดำเนินการไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี นั้น กระทรวงศึกษาธิการ ขอนำเสนอสรุปผลจากความคิดเห็นของทุกหน่วยงาน ดังนี้

๑. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกระทรวงศึกษาธิการ เห็นด้วยกับรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการผลิตและการพัฒนาครู ตามที่คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู วุฒิสภา เสนอ

๒. ภาพรวมหน่วยงานมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๒.๑ กระทรวงมหาดไทย มีข้อคิดเห็นว่า ตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ ต้องมีมาตรฐานความรู้ มาตรฐานการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเป็นผู้นำ และสร้างผู้นำทางวิชาการ มีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ดำรงตำแหน่งครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถทางวิชาการและเป็นผู้นำทางวิชาการ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ จึงควรเป็นตำแหน่งที่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่นำไปสู่วิทยฐานะได้

๒.๒ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร มีข้อคิดเห็นว่า รายงานฯ ข้างต้นเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการพัฒนาครู โดยเฉพาะการผลิตและการพัฒนาครูตามโมเดล “ครูชนะ-การศึกษาพิเศษ” ควรให้มีการจัดสรรรับทุนเพื่อให้ได้ครูการศึกษาพิเศษที่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

๒.๓ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีข้อคิดเห็น ดังนี้

๒.๓.๑ พยายามผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการผลิตและการพัฒนาครู เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นระบบ โดยเป้าหมายที่สำคัญ คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เพื่อสร้างกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ซึ่งมีแนวทางที่สำคัญ ได้แก่ (๑) การปรับหลักสูตรการผลิตครูให้สอดคล้องกับความต้องการ มีความสมดุลระหว่างความรู้ด้านเนื้อหาวิชาการ เทคนิคการจัดการเรียนการสอน บูรณาการระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และมีจุดเน้นปรับหลักสูตรตามความต้องการของผู้ใช้ และ (๒) การผลักดันให้เกิดการพัฒนาสถาบันผลิตครูให้มีความเข้มแข็งเพื่อผลิตและพัฒนาครูให้มีคุณภาพ ซึ่งแนวทางดังกล่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ในกิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน (BR1203) ซึ่งกำหนดให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นเจ้าภาพหลัก โดยมีเป้าหมาย ดังนี้

(๑) มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองครูและบุคลากรทางการศึกษาและอาจารย์ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยเน้นให้มีการปรับปรุงแบบกระบวนการคัดเลือกนิสิตนักศึกษาครูที่มีคุณภาพ การพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูที่เป็นเลิศและมีรูปแบบกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตรงตามความต้องการ และมีกรอบมาตรฐานและตัวชี้วัดสมรรถนะอาจารย์สถาบันผลิตครูและครูพี่เลี้ยง โดยมี ๔ โครงการ ซึ่งกระทรวงการอุดมศึกษาฯ เป็นผู้รับผิดชอบ ได้แก่ ๑) โครงการพัฒนารูปแบบ/กระบวนการคัดเลือกบุคคล ที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เข้าเรียนครูและการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินคุณลักษณะความเป็นครู ๒) โครงการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรผลิตครูตามสาขาวิชาและบริบทพื้นที่เพื่อสร้างความเป็นเลิศ ๓) โครงการพัฒนาระบบและกระบวนการบริหารจัดการกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและระบบการนิเทศการศึกษา และการสอนงานของครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษา และ ๔) โครงการพัฒนาอาจารย์ประจำหลักสูตร และ ทั้ง ๔ โครงการ อยู่ระหว่างการดำเนินการ

(๒) มีกลไกและระบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสายสามัญศึกษา และสายอาชีวศึกษา ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและมีความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ โดยต้องบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการที่เป็นหน่วยงานผู้ใช้ครู

๒.๓.๒ กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ต้องร่วมกันศึกษาวิเคราะห์เพื่อปรับโครงสร้างหลักสูตรการผลิตครูให้สอดคล้องกับความต้องการ มีความสมดุล ระหว่างความรู้ด้านเนื้อหา และเทคนิคการจัดการเรียนการสอน บูรณาการระหว่างภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ มีจุดเน้นตรงตามความต้องการของผู้ใช้ครูในแต่ละระดับและประเภทการศึกษาตามโมเดลการผลิตครู แบบพลิกโฉม

๒.๓.๓ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จะพยายามผลักดันให้เกิดการพัฒนาสถาบันผลิตครูให้มีความเข้มแข็งเพื่อผลิตและพัฒนาครูให้สอดคล้องกับความต้องการ มีการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือระหว่างสถาบันฝ่ายผลิตครูด้วยตนเอง มีระบบติดตามและร่วมรับผิดชอบ ของบัณฑิตครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันตนเอง โดยสถาบันฝ่ายผลิตครูต้องเป็นผู้ติดตาม ตรวจสอบ ชี้แนะ จัดกิจกรรมต่างๆ ให้ครูบรรจุใหม่สามารถปรับตัวและจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสบความสำเร็จในการเป็นครู รวมทั้งพัฒนาโรงเรียนสำหรับการปฏิบัติการสอน โดยโรงเรียนต้องทำความร่วมมือกับสถาบันผลิตครูในลักษณะเป็นโรงเรียนร่วมพัฒนานิสิตนักศึกษา เป็นพื้นที่ในการฝึกปฏิบัติวิชาชีพของนิสิตนักศึกษาครู ที่สถาบันการผลิตต้องไปร่วมกันพัฒนาและเรียนรู้ร่วมกัน

๒.๓.๔ กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ร่วมผลักดันการบูรณาการการทำงานระดับพื้นที่ โดย คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) ที่มีภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ เช่น โรงเรียนทุกสังกัด ภาคประชาสังคม สถาบันอุดมศึกษา ภาคราชการ อุตสาหกรรม วิชาการ หอการค้า เป็นต้น ร่วมกันจัดทำแผนความต้องการครู ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพให้ตรงตามความต้องการ และให้เครือข่ายสถาบันฝ่ายผลิตครูในพื้นที่เป็นผู้ผลิต และเป็นผู้ติดตาม/พัฒนาบัณฑิตครูของตนเอง

๒.๓.๕ กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ร่วมกันจัดทำหลักสูตรเพื่อผลิตและพัฒนาครูประจำการให้สอดคล้องกับความต้องการ และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง อย่างพลิกผัน โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

๒.๓.๖ ในอดีตที่ผ่านมาได้มีการจัดทำโครงการผลิตครู ซึ่งเป็นโครงการพิเศษต่างๆ ที่มีกระบวนการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเสริมศักยภาพของนักศึกษาทุน เป็นการยกระดับการศึกษา และแก้ปัญหาคาดแคลนครู โดยมีเงื่อนไขเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วต้องบรรจุเข้ารับราชการครู ซึ่งยังไม่มีข้อพิสูจน์ที่ชัดเจนว่าการผลิตครูผ่านโครงการพิเศษต่างๆ ช่วยยกระดับการศึกษาในประเทศ หรือเกิดการปรับเปลี่ยนของสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตครูควรร่วมกันศึกษา วิเคราะห์การดำเนินการ ทั้งระบบตั้งแต่การผลิตครูจนถึงการนำครูไปใช้อย่างจริงจัง

๒.๔ กระทรวงศึกษาธิการ มีความคิดเห็น ดังนี้

๒.๔.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีความเห็นว่า

๑) ด้านความครอบคลุม ผลการศึกษาที่มีความครอบคลุมทั้งกลุ่มเป้าหมาย ภาพปัจจุบัน และปัญหาเชิงระบบในการพัฒนาครู รวมทั้งการผลิตครู

๒) ด้านความเหมาะสม มีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและบริบทของการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกสังกัด

๓) ด้านความสอดคล้อง การศึกษาและข้อเสนอเชิงนโยบายมีความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษา และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาครูฯ ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ฯลฯ รวมทั้งสอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสู่โลกอนาคต

๔) ด้านความชัดเจน ข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางการผลิตและการพัฒนาครูฯ ตามขอบเขตและกรอบความคิดในการพิจารณาศึกษา เห็นว่ามีความชัดเจน

สำหรับในส่วนของข้อเสนอแนะ ในบทสรุปผู้บริหาร (หน้า ๑๕๗) ข้อ ๑.๓ หน่วยงานรับผิดชอบการพัฒนาครู เช่น สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา... เห็นควรเพิ่ม สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (สคบศ.) เนื่องจากกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้กำหนดให้เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาครู

๕) ด้านความมีประโยชน์ เห็นว่าการศึกษาและข้อเสนอเชิงนโยบายมีประโยชน์ต่อการผลิตครูและการพัฒนาครูให้มีคุณภาพและศักยภาพในการจัดการเรียนรู้/จัดการศึกษา และสร้างความพึงพอใจให้กับครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๖) ด้านความเป็นไปได้ เห็นว่าแนวทางการผลิตและการพัฒนาครูมีความเป็นไปได้ หากผู้เกี่ยวข้องได้มีการนำผลการศึกษาและข้อเสนอเชิงนโยบายไปขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

สำหรับผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครู การสรรหา การพัฒนา และอัตรากำลังครูของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีดังนี้

(๑) ปรับปรุงมาตรฐานตำแหน่งและวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สามารถปฏิบัติงานได้ตามระดับที่คาดหวัง ในแต่ละวิทยฐานะ ส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

/ (๒) ปรับปรุง ...

(๒) ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย โดยกำหนดให้มีการสอบแข่งขันใน ๓ ภาค คือ ภาค ก ความรู้ความสามารถทั่วไป ภาค ข มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ และภาค ค ความเหมาะสมกับตำแหน่งวิชาชีพ และการปฏิบัติงานในสถานศึกษา เพื่อให้ได้คนดี คนเก่ง มีจิตวิญญาณความเป็นครูและสาขาวิชาเอกตรงตามความต้องการของสถานศึกษา

(๓) กำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานและการให้บริการภาครัฐด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ภายใต้แนวคิด “การปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัล”

(๔) กำหนดเกณฑ์อัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สถานศึกษามีอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เหมาะสม สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา คืนครูสู่ห้องเรียน เป็นการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงทรัพยากรทางการศึกษา และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดตำแหน่งเพื่อบริหารอัตรากำลังข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ส่วนราชการบริหารอัตรากำลังได้คล่องตัว และเหมาะสมกับบริบทพื้นที่ และเกิดประสิทธิภาพไม่เป็นภาระด้านงบประมาณ

นอกจากการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นแล้ว สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา อยู่ระหว่างจัดทำแผนอัตรากำลังครู ในระยะ ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๓) ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลและเครื่องมือในการวางแผนการผลิตครู การพัฒนา และการใช้ครู ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ลดปัญหาครูขาดหรือครูเกินในบางสาขาวิชา มีครูสาขาวิชาเอกตรงตามความต้องการการใช้ครูของสถานศึกษา ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู และเกิดผลดีต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน แต่ในการดำเนินการจัดทำแผนอัตรากำลังครูดังกล่าวพบว่า ส่วนราชการที่มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดไม่มีข้อมูลอัตรากำลังครูที่ถูกต้องครบถ้วน ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาสำคัญที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการจัดทำแผนอัตรากำลังครูของกระทรวงศึกษาธิการได้อย่างรวดเร็ว

ดังนั้น จึงเห็นควรให้พิจารณาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวางแผนอัตรากำลังครูของกระทรวงศึกษาธิการทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อใช้เป็นข้อมูลและเครื่องมือในการผลิต การพัฒนา และการใช้ครู ซึ่งในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการยังขาดข้อมูลอัตรากำลังครูที่ถูกต้องและครบถ้วนประกอบกับยังไม่มีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการวางแผนอัตรากำลังครู จึงเห็นควรให้ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีการจัดทำข้อมูลอัตรากำลังครูให้ถูกต้องครบถ้วน และมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการวางแผนอัตรากำลังครูทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการผลิต การพัฒนา และการใช้ครู ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

๒.๔.๒ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครู ดังนี้

(๑) การประชุมกลั่นกรองและรับรองหลักสูตร เพื่อให้ครูสามารถนำผลการพัฒนามาปรับชั่วโมงการพัฒนา เพื่อประกอบการขอมติและเลื่อนวิทยฐานะ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนด ซึ่งมีมติให้ส่วนราชการเป็นผู้พิจารณารับรองหลักสูตรการพัฒนาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน ทุกหลักสูตร ประกอบด้วยองค์ประกอบ ๓ ส่วน คือ ความรู้ ทักษะ (การสอนด้วย Active Learning) และความเป็นครู และหากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับรองหลักสูตรแล้วให้รายงานสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อทราบ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้ดำเนินการพิจารณาถ้อยแถลงและรับรองหลักสูตรฯ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕

(๒) โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยการจัดการเรียนรู้ Active Learning แบบ Fundamental AL Training ศูนย์บริหารงานการพัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำหลักสูตรพัฒนาวิทยากรแกนนำในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ Active Learning แบบ Fundamental AL Training เพื่อขับเคลื่อนขยายผลการพัฒนาระดับพื้นที่โดยใช้ศูนย์ HCEC ๑๘๕ ศูนย์ เป็นฐานในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ในการจัดการเรียนการสอน Active Learning แบบ Fundamental AL Training ระยะเวลาการดำเนินการ คือ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึง กันยายน ๒๕๖๕

ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕

กระทรวงศึกษาธิการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๑๕๗

ที่ นร ๐๔๐๓ (กร๒)/ ๗/๕๓๗

วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง ผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการผลิตและการพัฒนาครู
ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ ขอเสนอเรื่อง ผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง
แนวทางการผลิตและการพัฒนาครู ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและ
การพัฒนาครู วุฒิสภามาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ ซึ่งได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย จึงเห็นควรให้นำเรื่องดังกล่าว
เสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

(นายวิษณุ เครืองาม)

รองนายกรัฐมนตรี

225 1/6/65 ๑๑.๕๐๐

ด.ช. ๑๒.

กระทรวงศึกษาธิการ
เลขที่รับ..... 8917
วันที่ 31 พ.ค. 2565
เวลา 11.59 กบ.สอ.สป.

ที่ อว ๐๒๐๘.๒/๑๓๓๓

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สำนักนโยบายและแผนยุทธศาสตร์
รับที่..... 1768
วันที่ 31 พ.ค. 2565
เวลา..... 1๒.4๑

เรื่อง เสนอข้อคิดเห็นแนวทางการผลิตและพัฒนาครู

เรียน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๘/๒๕๘๐ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อคิดเห็นแนวทางการผลิตและพัฒนาครู

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้ขอความอนุเคราะห์ให้สำนักงาน
ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ร่วมเสนอความคิดเห็นต่อแนวทางการผลิต
และพัฒนาครู ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครูภูมิสภา
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้จัดทำข้อคิดเห็น
แนวทางการผลิตและพัฒนาครูเรียบร้อยแล้ว ดังมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จะขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์พาสีทธิ์ หล่อธีรพงศ์)

รองปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

มอบกลุ่มพัฒนานโยบาย

(นายโกเมศ กัถันสมจิตต์)

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป.

กองส่งเสริมและพัฒนากำลังคน

โทรศัพท์ ๐ ๒๐๓๙ ๕๕๙๑, ๕๕๙๕

๒๐๒ ๐. ๑๓๓๓๓ ๑๓๓๓๓ ๑.

- ๑ ส.ย. ๒๕๖๕

(นางปัญญพิชชาณัฏฐ์ ใจสถาน)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนานโยบาย

ข้อคิดเห็นแนวทางการผลิตและพัฒนาครู

สรุปสาระสำคัญของรายงานการพิจารณา

รายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง แนวทางการผลิตและพัฒนาครู ของคณะกรรมการการศึกษาระดับปริญญาตรีของกระทรวงศึกษาธิการ วิเคราะห์และพิจารณาแนวทางการผลิตและพัฒนาครู วุฒิสภา สามารถสรุปสาระสำคัญของกรอบความคิดในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายที่เป็นจุดเน้นและต้องดำเนินการเร่งด่วน เพื่อแก้ปัญหา และดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงและตอบสนองการพัฒนาประเทศโดยจำแนกเป็น 6 ด้าน เพื่อให้ครอบคลุมตัวแปรและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ด้านการผลิตครู ด้านการพัฒนาครู ด้านมาตรฐานการผลิตครูและการพัฒนาครู ด้านการคัดกรองครู ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของครูตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม/สถาบันฝ่ายผลิตครู ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการผลิตครู

1) การกำหนดเป้าหมายการผลิตครูให้ตรงกับความต้องการใช้ครูของหน่วยงานผู้ใช้ครูในแต่ละระดับแต่ละประเภทการศึกษา ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพตามมาตรฐานคุณวุฒิ และมาตรฐานวิชาชีพ ที่คณะกรรมการระดับชาติกำหนดหรือให้ความเห็นชอบ รวมถึงวางแผนการผลิตครูทั้งระยะสั้นและระยะยาวเสนอต่อคณะกรรมการระดับชาติให้ตรงตามสภาพบริบทที่เปลี่ยนแปลงซึ่งมีผลต่อการจัดการศึกษาในทุกระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกและหน่วยงานที่รับผิดชอบการผลิตครู

2) กลไกและหน่วยงานที่รับผิดชอบการผลิตครู

2.1) การดำเนินการผลิตและพัฒนาครูโดยความร่วมมือของสถาบันผลิต (อว. เอกชน ทั้งในและต่างประเทศ) ตั้งแต่การกำหนดความต้องการครู การคัดคนเข้าสู่ระบบ การกำหนดหลักสูตร มาตรฐานคุณวุฒิ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ตลอดจนจรรยาบรรณการใช้ครู การพัฒนาสมรรถนะและคุณธรรม จริยธรรมของครู

2.2) มีคณะกรรมการระดับชาติว่าด้วยการผลิตครู เพื่อทำหน้าที่กำหนดกรอบเป้าหมายแนวทางการผลิตครู การกำกับมาตรฐาน การควบคุมกำกับประเมินการผลิต ในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของผู้ใช้ครูของประเทศ

2.3) มีการคัดสรรสถาบันผลิตครูที่มีศักยภาพในการผลิตครูและระดับ

2.4) มีแหล่งฝึกทักษะและการปฏิบัติทางวิชาชีพครูที่มีมาตรฐาน คุณภาพ ความพร้อม และเป็นที่ยอมรับ

2.5) มีคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและรับรองมาตรฐานการผลิตครูตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิและมาตรฐานวิชาชีพ และหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการระดับชาติกำหนด

2.6) มีหน่วยงานบูรณาการนโยบายการผลิตและการพัฒนาครู รวมทั้งการกำกับ ดูแล ติดตาม ประเมินผลการผลิตและการพัฒนาครูอย่างชัดเจน

3) ระบบและหลักสูตรการผลิตครู

3.1) ครอบคลุมสมรรถนะสำคัญที่จำเป็นของครูในการศึกษายุค 4.0 ทั้งสมรรถนะแกนกลาง สมรรถนะวิชาชีพครู

3.2) เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงปฏิบัติหรือการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วย กระบวนการคิดขั้นสูงเชิงระบบ สามารถสร้างความรู้ได้เองจากการปฏิบัติจริง เกิดเจตคติ รักและศรัทธา ในวิชาชีพครู

3.3) ต้องมีการบูรณาการผสมผสานการเรียนรู้ครอบคลุมสมรรถนะสำคัญของความเป็นครูยุคใหม่ ทั้งด้านการสอน เนื้อหาหลักสูตร ความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยี เป็นต้น

3.4) ต้องจัดให้ผู้เรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพและปฏิบัติการทางวิชาชีพอย่างเข้มข้น เน้นการ เชื่อมโยงการเรียนรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

3.5) จัดระบบการผลิตครูเป็นระบบปิด และปรับปรุงการจัดระบบงบประมาณที่สอดคล้องกับระบบ การผลิตครูตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการระดับชาติกำหนด

4) จุดเน้นการผลิตครูแต่ละระดับและประเภท ซึ่งแบ่งเป็น ครูระดับปฐมวัย ครูระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ครูระดับอาชีวศึกษา ครูระดับอุดมศึกษา และครูการศึกษาพิเศษ ที่เน้นสร้างครูในแต่ละประเภทให้มี ทักษะ/ความเชี่ยวชาญ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตรงตามความต้องการ

2. ด้านการพัฒนาครู

1) เป้าหมายการพัฒนาครู คือการปรับปรุงหรือจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาครูภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่สอดคล้องกับแผนปฏิรูปการศึกษา /ครูประจำการทั้งระบบต้องได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถในการจัดการ การสอนเชิงรุก (Active Learning) /มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) เพื่อพัฒนาครูด้วยการปฏิบัติเรียนรู้ ร่วมกัน /ครูต้องมีจิตวิญญาณความเป็นครู รักและเมตตาศิษย์ มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ความรับผิดชอบต่อนักที่ /ครูมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ให้ทันการเปลี่ยนแปลง สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน การเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ

2) กลไกและหน่วยงานที่รับผิดชอบการพัฒนาครู โดยมีคณะกรรมการระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาครู เป็นกลไกหลักในการพัฒนาครู /มีการจัดสรรหน่วยงานพัฒนาครู/ผู้บังคับบัญชาหรือสถานศึกษาต้นสังกัด รับผิดชอบในการพัฒนาครู/ให้หน่วยงานต่างๆ ที่มีศักยภาพเข้ามาร่วมดำเนินการพัฒนาครู/มีคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน และรับรองมาตรฐานการพัฒนาครู/มีหน่วยบูรณาการเพื่อรองรับการดำเนินงานของ คณะกรรมการระดับชาติ

3) ระบบและหลักสูตรการพัฒนาคู มีหลักสูตรการพัฒนาคูที่ใช้การเรียนรู้เชิงปฏิบัติหรือการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้ความสำคัญกับขั้นตอนการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริง/พัฒนาระบบการพัฒนาวิชาชีพครูในสถานศึกษาด้วยการจัดให้มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการศึกษาทเรียน/พัฒนาคูสู่การเป็นครูแกนนำและครูมืออาชีพในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดขั้นสูงเชิงระบบ ที่ผนวกความรู้ความสามารถด้านการสอน (Pedagogy Knowledge) ความสามารถด้านเนื้อหาตามหลักสูตร (Content Knowledge) และความสามารถด้านเทคโนโลยี (Technological Knowledge) ซึ่งเป็นสมรรถนะสำคัญของครูตามมาตรฐานการปฏิบัติงานตามวิชาชีพครู/ วางระบบการพัฒนาคูอย่างต่อเนื่อง/จัดให้มีครูต้นแบบ/ปรับปรุงการจัดระบบงบประมาณที่สอดคล้องกับการพัฒนาคู

4) ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาคู

- เป้าหมายการพัฒนาคู เพื่อกำหนดมาตรฐานการพัฒนาคูคุณภาพครูให้มีความหลากหลาย สอดคล้องกับสมรรถนะของผู้เรียน/กำหนดแนวทางการคัดเลือกคนเข้าสู่วิชาชีพครู การผลิตครู ประสิทธิภาพการทำงานของครูให้เชื่อมต่อกัน/ปรับปรุงกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาคู กระจายอำนาจการตัดสินใจการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคู พร้อมทั้งงบประมาณและมีการกำกับติดตามอย่างเป็นระบบ/สนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ

- หลักสูตรการพัฒนาคู ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดครูในแต่ละระดับ สอดคล้องกับสมรรถนะผู้เรียนที่คาดหวัง

- รูปแบบการพัฒนาคู พัฒนาคูให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสมรรถนะผู้เรียนที่คาดหวัง โดยสร้างความตระหนักให้เกี่ยวข้องมีบทบาทในการพัฒนาคู และส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนเป็นหน่วยพัฒนาตนเองใช้หลักการ PLC

- การเชื่อมโยงหน่วยผลิตและพัฒนาคู เพื่อพัฒนาคูที่สอดคล้องกับสมรรถนะผู้เรียนที่คาดหวัง โดยกำหนดหน่วยงานผลิตครูและหน่วยงานพัฒนาคู เชื่อมโยงกันและสามารถดำเนินการร่วมกันได้ ส่งเสริมการพัฒนาคูระยะยาวและผูกโยงกับระบบการผลิตกับการพัฒนาคูที่สอดคล้องกับสมรรถนะผู้เรียนที่คาดหวัง

- การติดตามและประเมินผลการพัฒนาคู โดยการพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลการพัฒนาคู เพื่อให้ทราบความสำเร็จของการพัฒนา

- การบริหารงานบุคคลเพื่อพัฒนาคู เพื่อปฏิรูประเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล

- เทคโนโลยีดิจิทัลกับการพัฒนาคู เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาคูที่คำนึงถึงสมรรถนะของผู้เรียน

- การสร้างนวัตกรรม การวิจัย และการพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานสร้างงานวิจัย พัฒนานวัตกรรมและพัฒนาวิชาชีพครู โดยบูรณาการกับหน่วยงานอื่นให้เต็มตามศักยภาพ

3. ด้านกรอบมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานคุณวุฒิ โดยมีกลไกการขับเคลื่อน ดังนี้

1) กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะรับผิดชอบหลัก ต้องปรับปรุงและพัฒนาแนวทางในการขับเคลื่อนให้ สอดประสานอย่างเป็นรูปธรรม ตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงหน่วยปฏิบัติ

- เลขาธิการคุรุสภา กำหนดให้มีการเชื่อมโยงการบังคับมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาและการใช้ ผลการประเมินระดับคุณภาพของผู้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าด้วยกัน

- เลขาธิการ ก.ค.ศ. กำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาความก้าวหน้าของวิชาชีพครูให้ สอดคล้องกับการพัฒนาครูที่เป็นมาตรฐานวิชาชีพครู

- พัฒนาครูประจำการทั้งระบบ จนส่งผลให้ผู้เรียนเกิดศักยภาพในการสร้างนวัตกรรม

- ส่งเสริมการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามหลัก ธรรมาภิบาล

- จัดให้มีกองทุนหรือบพิเศษสนับสนุนให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนาสถานศึกษาพัฒนา ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาตามระเบียบหรือหลักเกณฑ์ที่กำหนด

2) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

- ผู้บริหารหน่วยงาน กำหนดนโยบายและวางแผนการผลิต และการพัฒนาครู อาจารย์ และ บุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการ โดยมีแผนการผลิตที่ชัดเจน

- ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา กำหนดวิธีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตให้ตรงตามความต้องการ แบบผสมผสานระหว่างระบบปิดกับระบบเปิด และพัฒนาเป็นระบบปิดที่มีรูปแบบทางเลือกในการผลิตตามความ ต้องการตามบริบทการจัดการศึกษาในอนาคต รวมทั้งปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาอาจารย์ให้มีความสามารถ ในการสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อสร้างบัณฑิตครูให้สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมได้

- ส่งเสริม สนับสนุน และสร้างความพร้อมให้สถาบันการศึกษา ผลิตและพัฒนาครูเพื่อให้ได้ครูดี มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถและสมรรถนะที่จำเป็น

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันผลิตครู ใช้ครูที่ได้รับรางวัลระดับประเทศหรือระดับนานาชาติ มาทำหน้าที่อาจารย์ หรือ อาจารย์พิเศษเพื่อพัฒนาครูและนักศึกษาครู

4. ด้านการคัดกรองครู

1) กลไกการคัดกรองครู

- มีหน่วยทดสอบและประเมินเพื่อคัดกรองคนเก่ง คนดี เข้าศึกษาวิชาชีพครูในสถาบันผลิตครู

- มีหน่วยทดสอบและประเมินเพื่อคัดกรองผู้ที่มีคุณสมบัติในการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ตามมาตรฐานวิชาชีพ และกำหนดใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่ตรงกับระดับและประเภทการศึกษา

2) ระบบการคัดกรองครู

- จัดสรรอัตราและตำแหน่งครูที่เหมาะสม
- จัดกระบวนการคัดกรองครู อาจารย์ใหม่ เน้นกระบวนการที่คนใหม่ ความสามารถในการปรับตัว และความท้าทายใหม่ๆ
- ประเมินการฝึกประสบการณ์หรือการปฏิบัติวิชาชีพอย่างเข้มงวดก่อนบรรจุและแต่งตั้ง
- มีการทดสอบและประเมินเพื่อขอรับและต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู
- ปรับระบบการยกย่องเชิดชูเกียรติ ด้วยระบบที่หลากหลาย

5. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของครูตามหลักธรรมาภิบาล โดยการควบคุมกำกับ การส่งเสริม พัฒนา และมีกลไกและระบบเพื่อให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิและมาตรฐานวิชาชีพครูตามหลักธรรมาภิบาล

6. ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเร่งรัดการแก้ไขกฎหมาย พรบ.การศึกษาแห่งชาติ / พรบ.สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา / พรบ.ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา / ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

7. เงื่อนไขความสำเร็จ

การดำเนินการตามกรอบความคิดการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับการผลิตและการพัฒนาครู ต้องมีความเชื่อมโยงกับเป้าหมายการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา โดยเฉพาะเป้าหมายการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัด โดยการปรับปรุงการเรียนการสอนต้องเน้นการปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้เชิงรุกและการสร้างนวัตกรรมของผู้เรียน นอกจากนี้ การนำเสนอ การผลิตครูแบบ พลิกโฉม นำเสนอโมเดล ครูชนะ จำนวน 5 โมเดล เป็นเงื่อนไขความสำเร็จของกลไกการผลิตครู โดยการแสดงความเชื่อมโยงสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอน ตลอดทุกช่วงวัยตั้งแต่ครูปฐมวัย ครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูการศึกษาพิเศษ ครูอาชีวศึกษา และครูของครูในระดับอุดมศึกษา ซึ่งกระบวนการผลิตครูต้องผสมผสานและเชื่อมโยงความรู้ที่จำเป็น ได้แก่ 1) โมเดล ครูชนะ-ปฐมวัย (มุ่งเน้นการผลิตครูเพื่อเตรียมพร้อมและการเสริมสร้างการพัฒนาการที่สมวัย ของเด็กปฐมวัย และเน้นพัฒนาครูปฐมวัยเพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดการประสบการณ์เรียนรู้ให้เด็กปฐมวัย) 2) โมเดล ครูชนะ-การศึกษาขั้นพื้นฐาน (มุ่งเน้นการผลิตครูเพื่อพัฒนาสมรรถนะการสร้างนวัตกรรมในวิชาชีพครูด้วยการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการศึกษายุค 4.0 ให้ผู้เรียนเรียนรู้แบบสร้างความรู้ด้วยการคิดขั้นสูงเชิงระบบ ลงมือปฏิบัติจริง) 3) โมเดล ครูชนะ-การศึกษาพิเศษ (มุ่งเน้นการผลิตครูเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะความเชี่ยวชาญในสมรรถนะหลักที่สนใจในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ) 4) โมเดล ครูชนะ-อาชีวศึกษา (มุ่งเน้นการผลิตครูอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ครูอาชีวต้องมีจิตวิญญาณความเป็นครูควบคู่กับ

ทักษะวิชาชีพ มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ) และ 5) โมเดล ครูชนะ-อุดมศึกษา (เน้นการพัฒนาครู ของ ครู ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ยืดหยุ่น ด้วยกระบวนการสะท้อนคิด ที่ประกอบด้วย การเสริมสร้างทักษะ (Upskil/Reskill) ด้านวิชาเอก/เสริมสร้างด้านทักษะใหม่(New Skills) ในด้าน New Paradigm และ Growth Mindset/เสริมสร้างด้านทักษะในอนาคต (Future Skills ประกอบด้วย Life Designers, Innovators และ Leader) เพื่อสร้างบัณฑิตครูรุ่นใหม่ที่ตอบโจทย์โลกอนาคตภายใต้การมีส่วนร่วมแบบ เบญจภาคีการผลิตครูของครู

การเสนอความคิดเห็นต่อแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู ของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ ของ สป.อว.

1. คณะกรรมการวิชาการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู วุฒิสภา ได้เสนอรายงาน การพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการผลิตและพัฒนาครู ซึ่งเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายที่เป็นจุดเน้นและต้อง ดำเนินการเร่งด่วน เพื่อแก้ปัญหา และดำเนินงานให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงและตอบสนองการพัฒนา ประเทศโดยจำแนกเป็น 6 ด้าน เพื่อให้ครอบคลุมตัวแปรและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ด้านการผลิตครู ด้านการพัฒนาครู ด้านมาตรฐานการผลิตครูและการพัฒนาครู ด้านการคัดกรองครู ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ จรรยาบรรณของครูตามหลักธรรมาภิบาล กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมมีความเห็น เป็นไปในแนวทางเดียวกับข้อเสนอเชิงนโยบายดังกล่าว และพยายามผลักดันให้เกิดการปรับเปลี่ยนระบบการ ผลิตและพัฒนาครูเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นระบบ โดยเป้าหมายที่สำคัญคือการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์เพื่อสร้างกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยมีแนวทางที่สำคัญได้แก่ 1) การปรับหลักสูตรการผลิตครู ให้สอดคล้องกับความต้องการ มีความสมดุลระหว่างความรู้ด้านเนื้อหาวิชาการ เทคนิคการจัดการเรียนการสอน บูรณาการระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และมีจุดเน้นปรับหลักสูตรตามความต้องการของผู้ใช้ในแต่ละระดับ และประเภทการศึกษา และ 2) การผลักดันให้เกิดการพัฒนาสถาบันผลิตครูให้มีความเข้มแข็งเพื่อผลิตและพัฒนา ครูให้มีคุณภาพ แนวทางดังกล่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ในกิจกรรมปฏิรูปที่ 3 การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน (BR1203) ซึ่งกำหนดให้กระทรวงการอุดมศึกษาฯ เป็นเจ้าภาพหลัก โดยมีเป้าหมาย ดังนี้

1) มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองครูและบุคลากรทางการศึกษาและอาจารย์ให้มีความรู้และ ประสิทธิภาพ โดยเน้นให้มีการปรับรูปแบบกระบวนการคัดเลือกนิสิตนักศึกษาครูที่มีคุณภาพ การพัฒนาหลักสูตร การผลิตครูที่เป็นเลิศและมีรูปแบบกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตรงตามความต้องการ และมีกรอบ มาตรฐานและตัวชี้วัดสมรรถนะอาจารย์สถาบันผลิตครูและครูพี่เลี้ยง โดยมี 4 โครงการ ซึ่งกระทรวงการอุดมศึกษาฯ เป็นผู้รับผิดชอบได้แก่ 1) โครงการพัฒนารูปแบบ/กระบวนการคัดเลือกบุคคลที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เข้าเรียนครูและการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินคุณลักษณะความเป็นครู 2) โครงการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร ผลิตครูตามสาขาวิชาและบริบทพื้นที่เพื่อสร้างความเป็นเลิศ 3) โครงการพัฒนาระบบและกระบวนการบริหารจัดการกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและระบบการนิเทศการศึกษาและการสอนงานของครูพี่เลี้ยง ในสถานศึกษา และ 4) โครงการพัฒนาอาจารย์ประจำหลักสูตร และทั้ง 4 โครงการอยู่ระหว่างการดำเนินการ

2) มีกลไกและระบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสายสามัญศึกษา และสายอาชีวศึกษา ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและมีความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ โดยต้องบูรณาการการทำงานร่วมกับ กระทรวงศึกษาธิการที่เป็นหน่วยงานผู้ใช้ครู

2. กระทรวงศึกษาธิการ (หน่วยงานผู้ใช้ครู) และกระทรวงการอุดมศึกษาฯ (หน่วยผลิตครู) ควรร่วมกัน ศึกษาวิเคราะห์เพื่อปรับโครงสร้างหลักสูตรการผลิตครูที่สอดคล้องกับความต้องการ มีความสมดุลระหว่างความรู้ ด้านเนื้อหาวิชา และเทคนิคการจัดการเรียนการสอน บูรณาการระหว่างภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ มีจุดเน้นตรง ตามความต้องการของผู้ใช้ครูในแต่ละระดับและประเภทการศึกษาตามโมเดลการผลิตครูแบบพลิกโฉม จำนวน 5 โมเดล.

3. กระทรวงการอุดมศึกษาฯ จะพยายามผลักดันให้เกิดการพัฒนาสถาบันผลิตครูให้มีความเข้มแข็ง เพื่อผลิตและพัฒนาครูให้สอดคล้องกับความต้องการ มีการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือระหว่างสถาบันฝ่ายผลิตครู ด้วยกันเอง เพื่อผลิตบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการ มีระบบการติดตามและร่วมรับผิดชอบของบัณฑิตครูที่สำเร็จ การศึกษาจากสถาบันของตนเอง โดยเมื่อบัณฑิตครูไปเป็นครู ณ สถานศึกษาใดแล้ว ต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยสถาบันฝ่ายผลิตครูต้องเป็นผู้ติดตาม ตรวจสอบ ชี้แนะ จัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ครูบรรจุใหม่ สามารถปรับตัวและ จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพประสบความสำเร็จในการเป็นครูการดำเนินการดังกล่าวส่งผลให้ สถาบันฝ่ายผลิตครูมีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาโรงเรียน/สถานศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเป็นที่เลี้ยง สถานศึกษา ร่วมกันยกระดับการศึกษาให้มีคุณภาพ รวมทั้งพัฒนาโรงเรียนสำหรับการปฏิบัติการสอน โดยโรงเรียน ต้องทำความร่วมมือกับสถาบันผลิตครูในลักษณะเป็นโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพ เป็นพื้นที่ในการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ ของนิสิตนักศึกษาครู ที่สถาบันการผลิตต้องเข้าไปร่วมพัฒนาและเรียนรู้ร่วมกัน มีการเกื้อกูลทางวิชาการและ วิชาชีพ มีการพัฒนาครูพี่เลี้ยงเพื่อทำหน้าที่เป็น Coaching and Mentoring ในการเสริมสร้างประสบการณ์ที่ดีให้ นักศึกษาครูเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และสร้างเจตคติต่อการเป็นที่ดี

4. กระทรวงศึกษาธิการ และ กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ร่วมผลักดันการบูรณาการการทำงานระดับ พื้นที่ โดย คณะกรรมการการศึกษาจังหวัด (กศจ.) ที่มีภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่ เช่น โรงเรียน ทุกสังกัดในพื้นที่ ภาคประชาสังคม สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ ประธานสภาอุตสาหกรรม ประธานหอการค้า เป็นต้น ร่วมกันจัดทำแผน ความต้องการครู ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพให้ตรงกับความต้องการ และให้เครือข่ายสถาบันฝ่ายผลิตครูในพื้นที่ เป็นผู้ผลิต และเป็นผู้ติดตาม/พัฒนาศูนย์ผลิตครูของตนเอง

5. กระทรวงศึกษาธิการ และ กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ร่วมกันจัดทำหลักสูตรเพื่อผลิตและพัฒนาครู ประจำการให้สอดคล้องกับความต้องการ และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน (Disruption) โดยเฉพาะการ นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

6. ในอดีตที่ผ่านมาได้มีการพยายามยกระดับการศึกษาโดยการผลิตครูที่มีคุณภาพและเพื่อแก้ปัญหา การขาดแคลนครู โดยการจัดทำโครงการผลิตครู ซึ่งเป็นโครงการพิเศษต่าง ๆ ซึ่งได้มีกระบวนการส่งเสริมและ พัฒนาเพื่อเสริมศักยภาพของนักศึกษาทุน โดยมีเงื่อนไขเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการ ครุ โดยส่วนใหญ่การจัดทำโครงการต่าง ๆ เกิดขึ้นจากหน่วยงานผลิตครูเป็นผู้จัดทำโครงการ และหน่วยงานผู้ใช้ครู เป็นผู้อนุเคราะห์อัตราบรรจุ และนักศึกษาทุนจะกระจายบรรจุในโรงเรียนต่าง ๆ ตามที่หน่วยงานผู้ใช้ครูต้องการ แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนว่าการผลิตครูผ่านโครงการพิเศษต่าง ๆ ช่วยยกระดับการศึกษา ในประเทศหรือเกิดการปรับเปลี่ยนของสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตครูได้อย่างไร ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ควรร่วมกันศึกษาวิเคราะห์การดำเนินทั้งระบบตั้งแต่การผลิตครู จนถึงการนำครู ไปใช้อย่างจริงจัง อะไรคือปัจจัยความสำเร็จ และความล้มเหลว หรือแม้แต่การจัดทำโครงการพิเศษต่าง ๆ ควรเริ่ม จากความต้องการของผู้ใช้ครูทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

โดยสรุปการผลิตและพัฒนาครู กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีความเห็นเป็นไปในแนวทางเดียวกับข้อเสนอเชิงนโยบายดังกล่าว และพยายามผลักดันให้เกิดการปรับเปลี่ยน ระบบการผลิตและพัฒนาครูเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นระบบผ่านการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ในกิจกรรมปฏิรูปที่ 3 การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ มาตรฐาน (BR1203) และให้ความสำคัญกับความร่วมมือระหว่าง 2 กระทรวงหลักที่เกี่ยวข้องคือกระทรวงศึกษาธิการ (ผู้ใช้ครู/พัฒนาครู/ด้านมาตรฐานการผลิตครูและการพัฒนาครู/ด้านการคัดกรองครู/ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ จรรยาบรรณของครูตามหลักธรรมาภิบาล) และกระทรวงการอุดมศึกษาฯ (ผู้ผลิต/พัฒนาครู) ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการ พัฒนาอย่างเป็นลำดับ เช่น การพัฒนาระดับการคัดกรองครู การพัฒนาการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ดังนั้น การดำเนินการต้องเน้นย้ำการบูรณาการทำงานร่วมกันอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยเฉพาะหน่วยงานผู้ใช้ครู ต้องเป็นผู้กำหนดทิศทางความต้องการทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยต้องร่วมมือกับทุกภาคส่วน ร่วมกันติดตาม ประเมินผลอย่างจริงจัง เพื่อผลักดันให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อสะท้อนไปยังสถาบันอุดมศึกษา ฝ่ายผลิตครู และสุดท้ายเรื่องการผลิตครู ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะนำนโยบายไปสู่การ ปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการสร้างครูคุณภาพให้กับประเทศ

สำนักงานรัฐมนตรี
เลขรับที่ 694
วันที่ - 4 มี.ค. 2565
เวลา 16:10

ที่ นร ๐๕๐๓/๖๒๕๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๕ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการผลิตและการพัฒนาครู ของคณะกรรมการวิชาชีพ
พิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู วุฒิสภา

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๖๑๔ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรุงเทพมหานคร ที่ กท ๐๘๐๒/๗๒๔ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ตามที่ขอให้พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการผลิต
และการพัฒนาครู ของคณะกรรมการวิชาชีพพิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู วุฒิสภา
เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป นั้น

กรุงเทพมหานครได้เสนอผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าว มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียด
ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอลิสสา มาหมงคล)

ผู้อำนวยการกองนิติธรรม ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๖๒ (ภายใน)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (ทางภาคประชาชนหรือแจ้งคดีเร่งด่วน/12)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

ที่ กท ๐๕๐๒/๗๒๔

กรุงเทพมหานคร

๑๗๓ ถนนดินสอ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการผลิตและการพัฒนาครู

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๒๖๓๕ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีแจ้งว่า สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้เสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการผลิตและการพัฒนาครู ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู วุฒิสภา ต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี และสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ขอให้กรุงเทพมหานครพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานและข้อเสนอแนะเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรุงเทพมหานครพิจารณาแล้ว มีความเห็นพ้องกับรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการผลิตและการพัฒนาครูดังกล่าว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการพัฒนาครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตครูตามโมเดล “ครูชนะ-การศึกษาพิเศษ” ให้มีการจัดสรรระบบทุนเพื่อให้ได้ครูการศึกษาพิเศษที่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายชวินทร์ ศิรินาค)

รองปลัดกรุงเทพมหานคร

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกรุงเทพมหานคร

สำนักการศึกษา

สำนักงานการเจ้าหน้าที่

โทร. ๐ ๒๕๓๗ ๖๖๓๑ - ๕ ต่อ ๓๔๔๐

โทรสาร ๐ ๒๕๓๗ ๖๖๓๑ - ๕ ต่อ ๓๔๓๙

เลขที่	5275
วันที่	24 มี.ค. 2565
เวลา	10.11 กบค.สอ.สป.

ที่ มท ๐๘๐๙.๔/๔๙๗๗

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๓ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการผลิตและการพัฒนาครู ของคณะกรรมการ
พิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู วุฒิสภา

รับที่	1047
วันที่	๒๔ มี.ค. ๒๕๖๕
เวลา	11.03

เรียน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๘/๒๕๘๐ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ตามที่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการขอความอนุเคราะห์ให้ร่วมเสนอความคิดเห็นต่อแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาการศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู วุฒิสภา รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับแนวทางการผลิตและการพัฒนาครูของ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาการศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู วุฒิสภา ดังกล่าว โดยมีข้อสังเกตว่า ตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ ต้องมีมาตรฐานความรู้ มาตรฐาน การปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำทางวิชาการ มีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำ แก่ผู้ดำรงตำแหน่งครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จึงจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถ ทางวิชาการ และเป็นผู้นำทางวิชาการ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ จึงควรเป็นตำแหน่งที่ต้องมี ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่นำไปสู่วิทยฐานะได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยวัฒน์ ชื่นโกสุม)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

มอบกลุ่มพัฒนานโยบาย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
โทร. ๐-๒๒๕๑-๙๐๐๐ ต่อ ๔๒๒๙
โทรสาร ๐-๒๒๕๑๙๐๕๕
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

(นางสงวนจรรย์ บุรณากาญจน์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป.

24 มี.ค. 2565

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ..... 6280
วันที่..... ๒ ส.ค. ๒๕๖๕
เวลา..... ๑๔:๒๓ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๕๐๐ ๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการผลิตและการพัฒนาครู ของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ
พิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ที่ สว ๐๐๐๓/๔๑๔๘ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๘/๑๖๔๘
ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๕ และเอกสารประกอบ

ตามที่ได้ส่งรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการผลิตและการพัฒนาครู
ของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู วุฒิสภา ไปเพื่อดำเนินการ นั้น

กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษาในเรื่องดังกล่าว
มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ รับทราบผลการพิจารณารายงาน
การพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการผลิตและการพัฒนาครู ของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญพิจารณาศึกษา
แนวทางการผลิตและการพัฒนาครู วุฒิสภา ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการ
วุฒิสภาทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กระทรวงศึกษาธิการส่งผลการพิจารณา
ในเรื่องนี้ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นางณัฐภัจรี อนันตศิลป์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่..... ๕๕๕ / ๖๖ วันที่..... ๕ / ๘ / ๖๕
เวลา..... ๑๕:๐๗ ถึง..... น.ร.น.
..... นักการประพูน

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๖๒ (ภายนอก)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (แจ้งมติ/๑๘)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่..... ๑๗๗ / ๖๕
วันที่..... ๗ / ส.ค. / ๖๕
เวลา..... ๑๕:๑๓ น.

ที่ ศธ ๐๒๐๘/๑๖๔๘

กระทรวงศึกษาธิการ
กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง ผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการผลิตและการพัฒนาครู ของ
คณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๖๑๔ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๕

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี จำนวน ๑ ฉบับ
 ๒. รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการผลิตและการพัฒนาครู ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู วุฒิสภา จำนวน ๑ ฉบับ
 ๓. สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่ อว ๐๒๐๘.๒/๑๑๓๖๗ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ฉบับ
 ๔. สำเนาหนังสือกรุงเทพมหานคร ที่ กท ๐๘๐๒/๓๒๔ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ฉบับ
 ๕. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๙.๔/๔๘๗๗ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) มีคำสั่งให้กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหลักรับรายงานและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู วุฒิสภา ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาศึกษารายงานและข้อเสนอแนะ แล้วสรุปผลการดำเนินการส่งให้สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ศึกษาและพิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครูร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว ผลการพิจารณาดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ซึ่งในภาพรวมเห็นชอบในหลักการตามผลการศึกษาและข้อเสนอแนะในทุกด้าน คือ (๑) ด้านการผลิตครู (๒) ด้านการพัฒนาครู (๓) ด้านกรอบมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานคุณวุฒิ (๔) ด้านการคัดกรองครู (๕) ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของครูตามหลักธรรมาภิบาล และ (๖) ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีแนวทางการดำเนินงาน ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ควรผลักดันให้เกิดการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตครูเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เพื่อสร้างกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยมีแนวทางสำคัญ ได้แก่ (๑) การปรับหลักสูตรการผลิตครูให้สอดคล้องกับความต้องการ มีความสมดุลระหว่างความรู้ด้านเนื้อหาวิชาการ เทคนิคการจัดการเรียนการสอน บูรณาการระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และมีจุดเน้นปรับหลักสูตรตามความต้องการของผู้ใช้ (๒) ผลักดันให้เกิดการพัฒนาสถาบันผลิตครูให้มีความเข้มแข็ง

/เพื่อผลิต ...

เพื่อผลิตและพัฒนาครูให้สอดคล้องกับความต้องการ และได้มีการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือระหว่างสถาบัน ฝ่ายผลิตครู มีระบบติดตามและร่วมรับผิดชอบของบัณฑิตครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันตนเอง โดยสถาบัน ฝ่ายผลิตครูต้องเป็นผู้ติดตาม ตรวจสอบ ชี้แนะ จัดกิจกรรมต่างๆ ให้ครูบรรจุใหม่สามารถปรับตัว และจัดการเรียน การสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสบความสำเร็จในการเป็นครู รวมทั้งพัฒนาโรงเรียนสำหรับการปฏิบัติการสอน โดยโรงเรียนต้องทำความร่วมมือกับสถาบันผลิตครูในลักษณะเป็นโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพ เป็นพื้นที่ ในการฝึกปฏิบัติวิชาชีพของนิสิตนักศึกษาครูที่สถาบันการผลิตต้องไปร่วมกันพัฒนาและเรียนรู้ร่วมกัน

๒. ควรผลักดันการบูรณาการการทำงานระดับพื้นที่ โดยคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) ที่มีภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ ร่วมกันจัดทำแผนความต้องการครูทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพให้ตรงตามความต้องการ และให้เครือข่ายสถาบันฝ่ายผลิตครูในพื้นที่เป็นผู้ผลิต และเป็นผู้ติดตาม/พัฒนาบัณฑิตครูของตนเอง

๓. ควรจัดทำหลักสูตรเพื่อผลิตและพัฒนาครูประจำการให้สอดคล้องกับความต้องการ และสอดคล้อง กับการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

๔. ควรร่วมกันศึกษา วิเคราะห์การดำเนินการทั้งระบบตั้งแต่การผลิตครูจนถึงการนำครูไปใช้ อย่างจริงจัง เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมาได้มีการจัดทำโครงการผลิตครู ซึ่งเป็นโครงการพิเศษต่างๆ ที่มีกระบวนการ ส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเสริมศักยภาพของนักศึกษาทุน เป็นการยกระดับการศึกษาและแก้ปัญหาการขาดแคลนครู โดยมีเงื่อนไขเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วต้องบรรจุเข้ารับราชการครู ซึ่งยังไม่มีข้อพิสูจน์ที่ชัดเจนว่าการผลิตครู ผ่านโครงการพิเศษต่างๆ ช่วยยกระดับการศึกษาในประเทศหรือเกิดการปรับเปลี่ยนของสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตครู

๕. มาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ ต้องมีมาตรฐานความรู้ มาตรฐานการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเป็นผู้นำ และสร้างผู้นำทางวิชาการ มีบทบาทสำคัญ ในการกำกับดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ดำรงตำแหน่งครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถทางวิชาการและเป็นผู้นำทางวิชาการ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ควรเป็นตำแหน่ง ที่ควรมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่นำไปสู่วิทยฐานะได้ และควรพิจารณาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวางแผน อัตรากำลังครูของกระทรวงศึกษาธิการทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อใช้เป็นข้อมูลและเครื่องมือในการผลิต การพัฒนา และการใช้ครู เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมาส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการยังขาดข้อมูล อัตรากำลังครูที่ถูกต้องและครบถ้วน

ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวตรีนุช เทียนทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
โทร ๖ ๒๖๘๐ ๒๘๖๗-๘ ต่อ ๑๘๐๙
โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๙๔๑๓

สำเนาถูกต้อง
นายอนุมาศ อิติพันธ์
นิติกร